

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **P.Ż. i in.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 17 października 2024 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 11 września 2024 r. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

Przed Sądem Rejonowym w Świnoujściu zawisła sprawa: P.Ż., H. S., D.B., B.G., D.K., P.K. i M.K., oskarżonych o czyny z art. 233 § 1 k.k., na skutek zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, złożonego przez sędziego sprawozdawcę w innej sprawie Sądu Rejonowego w Świnoujściu, o sygn. akt II K 108/14, w której oskarżeni byli świadkami obrony.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu, postanowieniem z dnia 11 września 2024 r., zwrócił się do Sądu Najwyższego o rozważenie przekazania tej sprawy, zarejestrowanej pod sygnaturą II K 342/21, innemu sądowi równorzędnemu, wskazując, że nie jest możliwe jej rozpoznanie przez sędziów z wydziału karnego tego Sądu, zaś sędziowie na co dzień orzekający w innych wydziałach, nie mają doświadczenia w sprawach karnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 § 1 k.p.k. może nastąpić tylko wyjątkowo, gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny przez sąd miejscowo właściwy, a obowiązek wykazania, że w konkretnej sprawie zachodzą takie przesłanki spoczywa na sędziu występującym z inicjatywą w trybie art. 37 § 1 k.p.k.

Jakiegokolwiek odstępstwa od chronionej konstytucyjnie zasady właściwości miejscowej sądu należą do wyjątków, a zatem przepis art. 37 § 1 k.p.k. nie może być interpretowany rozszerzająco. Dotyczy to zwłaszcza podstawowej przesłanki jego zastosowania, jaką jest dobro wymiaru sprawiedliwości, które determinuje przeniesienie sprawy do innego sądu równorzędnego.

Do okoliczności stanowiących zagrożenie dobra wymiaru sprawiedliwości nie można zaliczyć konieczności rozpoznawania sprawy karnej przez sąd, w którego składzie zasiadają sędziowie mający inną niż karna specjalizację.

Zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 334 - dalej: u.s.p.) sędzia sądu powszechnego jest powoływany na stanowisko sędziego danego sądu, bez określenia wydziału i specjalizacji. Może zatem orzekać we wszystkich sprawach w swoim miejscu służbowym, a w innych sądach w przypadkach określonych w ustawie. Przepisy o przydziale spraw oraz wyznaczaniu i zmianie składu sądu nie ograniczają jurysdykcji sędziego i nie mogą być podstawą stwierdzenia sprzeczności składu sądu z przepisami prawa, nienależytego obsadzenia sądu lub udziału osoby nieuprawnionej lub niezdolnej do orzekania w wydaniu orzeczenia (art. 55 § 4 u.s.p.).

Potrzeba (konieczność) orzekania w oparciu o przepisy z innej niż zwykle stosowanej dziedziny prawa nie jest dla żadnego sędziego komfortowa i wymaga włożenia w tę czynność wzmoczonego wysiłku. Stanowi jednak zwyczajny element praktyki sądowej, wymuszonej okolicznościami. Dlatego nie ma podstaw do uznania, że rozpoznanie niniejszej sprawy przez sąd miejscowo właściwy przez

sędziego niebędącego karnikiem (jeśli faktycznie nie jest możliwe utworzenie składu orzekającego spośród sędziów z wydziału karnego) spowoduje zagrożenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości.

Przedstawione przez sąd występujący z inicjatywą okoliczności, które obecnie utrudniają rozpoznanie tej sprawy, bez wątpienia należą do kategorii organizacyjnych. Te zaś mogą i powinny być rozstrzygnięte i usunięte przez organy Sądu miejscowo właściwego albo wyższego rzędu.

Nie znajdując podstaw do uwzględnienia wniosku o przekazanie niniejszej sprawy w trybie art. 37 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

WB.

[ał]